

**Акциски план на Националната стратегија на Република Северна Македонија
за соработка со дијаспората
2019-2023 година**

**ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕР ЗАДОЛЖЕН ЗА ДИЈАСПОРА**

ЛИСТА НА КРАТЕНКИ

МНР – Министерство за надворешни работи

ДКП – Дипломатско-конзуларни претставништва

РСМ – Република Северна Македонија

ДИК – Државна изборна комисија

МВР – Министерство за внатрешни работи

МТСП – Министерство за труд и социјална политика

ФПИОСМ – Фонд на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија

МЗ – Министерство за здравство

ФЗОСМ – Фонд за здравствено осигурување на Северна Македонија

АВРСМ – Агенција за вработување на Република Северна Македонија

НБРСМ – Народна банка на Република Северна Македонија

МОН – Министерство за образование и наука

МРТ – Македонска радио-телевизија

БРО – Биро за развој на образованието

ДЗС – Државен завод за статистика

ЦСОО – Центар за стручно образование и обука

МИОА – Министерство за информатичко општество и администрација

КИЦ – Културно-информативни центри

УНЕСКО – Организација за образование, наука и култура на Обединетите нации

ЗЕЛС – Заедница на единиците на локалната самоуправа

СДИ – Странски директни инвестиции

УКИМ – Универзитет „Св. Кирил и Методиј“

Национална стратегија на Република Северна Македонија за соработка со дијаспората, 2019-2023 година АКЦИСКИ ПЛАН – 2019-2023 ГОДИНА							
Бр.	Активност / мерка	Дополнителна (пропратна) активност (доколку има потреба)	Индикатор на успех (прогрес)	Одговорна институција/организац ија	Вклучени институции/организаци и	Временска рамка (квартал / година)	Финанс иски импликации
1	2	3	4	5	6	7	8
ПРВ СТОЛБ – ПОЛИТИЧКО-ПРАВНИ И КОНЗУЛАРНИ ПРАШАЊА Стратешка цел 1. Унапредување на регулаторната рамка и институционалните капацитети, во насока на поголема политичка вклученост и остварување на граѓанските и социјалните права на дијаспората, во функција на градење на довербата и воспоставување на нејзина ефективна соработка со државата.							
Специфична цел. 1.1. Унапредување на регулаторната рамка и институционалните капацитети за соработка со дијаспората. Исход: Воспоставена правна рамка за имплементација на нов модел на соработка помеѓу државните институции и дијаспората; Формирана Собраниска група за соработка со дијаспората; Утврдена постојна состојба и целисходност за формирање посебна институција – Министерство за дијаспора; Подобрени стандарди на работа и унапредени капацитети на Агенцијата за иселеништво и МНР (ДКП).							
1.	Анализа на потребата од подготовката и усвојување на Закон за дијаспора на Република Северна Македонија	- Анализа на потребата од законско решение за регулирање на соработката помеѓу државата и дијаспората - Конципирање на <i>Закон за дијаспора</i> во соработка со сите засегнати страни, вклучително и организации на дијаспората и граѓански организации од Република Северна Македонија (доколку има такви препораки) - Јавна расправа по Нацрт-законот (доколку има такви препораки) - Усвојување на Законот во Собранието на РСМ (доколку има такви препораки) - Подготовка и усвојување на подзаконски акти (доколку има такви препораки) - Промовирање на <i>Законот за дијаспора</i> во РСМ и во дијаспората	- Извештај од спроведена анализа - Постапување по препораките од анализата - Усвоен <i>Закон за дијаспора на Република Северна Македонија</i> и објавен во „Службен весник на РСМ“ (доколку има такви препораки) - Усвоени подзаконски акти (доколку има такви препораки) - Реализирана информативна кампања за <i>Закон за дијаспора</i> (доколку се подготви и усвои законското решение)	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Министерство за надворешни работи, Агенција за иселеништво, Министерство за правда	Трет квартал 2020 година	Нема финансиски импликации

		(доколку се подготви и усвои законското решение согласно препораките од анализата)					
2.	Формирање на Собраниска група за соработка со дијаспората		- Формирана Собраниска група за соработка со дијаспората	Иницијатива на Кабинет на министер задолжен за дијаспора		Четврт квартал 2019 година	Нема финансиски импликации
3.	Утврдување на потребата за воспоставување посебна институција - Министерство за дијаспора	- Анализа на постојните состојби и целисходноста за формирање посебна институција - Министерство за дијаспора, со предлог -препораки	- Усвојување на препораките од анализата за формирање посебна институција - Министерство за дијаспора	Кабинет на министер задолжен за дијаспора		Прв квартал 2020 година	Нема финансиски импликации
4.	Континуирано унапредување на стандардите на работа и зајакнување на човечките и техничките капацитети на Агенцијата за иселеништво	- Воведување на стандарди на работа за одделни активности - Вработување на стручни кадри (по потреба) - Обуки на вработените за различни аспекти од делокругот на нивната работа - Набавка на опрема	- Усвоени и имплементирани стандарди на работа - Реализирани нови вработувања (по потреба) - Реализирани обуки за вработените - Зголемена техничка опременост	Агенција за иселеништво		Континуирано	Буџет на Агенцијата за иселеништво, донации од странски извори ¹
5.	Континуирано унапредување на човечките	- Реализација на Програмата за работа на Владата 2017-2020 година, во делот на дипломатската	- Зајакнати човечки капацитети на ДКП: Број на нови вработувања во ДКП и	МНР - ДКП		Континуирано	Буџет на МНР

¹Донации на: Меѓународни организации, меѓународни фондови, ЕУ фондови, амбасади, експертска / техничка помош од други држави и др.

	капацитети и на техничката опременост на македонските ДКП	мрежа на државата	број на вработени кои учествувале во обуки - Подобрена техничка опременост на ДКП				
	Специфична цел. 1.2. Поголема координација на државните институции меѓу себе и со организациите на дијаспората за остварување на проактивен пристап во врска со прашања од заемен интерес. Исход: Формиран Национален совет за дијаспора; Зголемени активности на МНР и македонските ДКП во делот на соработката со дијаспората; Отворен дежурен контакт-центар во МНР; Унапредена соработка на ДКП со македонските организации и организации на други етнички заедници во дијаспората.						
1.	Формирање на <i>Национален совет за дијаспора</i>		- Донесена Одлука на Владата на РСМ за формирање на <i>Национален совет за дијаспора</i>	Кабинет на министер задолжен за дијаспора		По усвојување на <i>Закон за дијаспора на Република Северна Македонија</i>	Буџет на Влада на РСМ
2.	Отворање на <i>дежурен контакт-центар во МНР</i>		- Утврдени надлежности и усвоен правилник за работа на <i>дежурниот контакт-центар во МНР</i> - Функционален <i>дежурен контакт-центар во МНР</i>	МНР		Четврт квартал 2019 година	Буџет на МНР
3.	Редовна посета на дијаспората преку одржување на конзуларни денови		- Број на одржани конзуларни денови во одделни земји на престој - Подготвени и усвоени Извештаи за реализирани конзуларни денови	МНР - ДКП	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Континуирано	Буџет на МНР
4.	Континуирано продлабочување на соработката на ДКП со македонските организации и организациите на другите етнички заедници во дијаспората, регистрирани во земјите на престој		- Зголемена соработка и координација на активностите на ДКП со организациите на дијаспората	МНР - ДКП		Континуирано	Буџет на МНР

5.	Доделување на признанија за индивидуалци од дијаспората		-Доделени признанија за посебни заслуги	Кабинет на министер задолжен за дијаспора		Континуирано	Нема финансиски импликации
6.	Финансиска поддршка на проекти на дијаспората		-Финансирани проекти кои ја промовираат државата во различни области	Кабинет на министер задолжен за дијаспора			Буџет на Влада на РСМ
Специфична цел. 1.3.Мапирање на обемот, демографската структура и просторната дистрибуција на дијаспората, како претпоставка за конципирање на остварливи мерки и активности за воспоставување ефективна соработка со дијаспората во различни области. Исход: Согледани можности и активности за креирање и одржување на бази на податоци за дијаспората; Обезбедени податоци за обемот, демографската структура (пол и возраст) и просторната дистрибуција на дијаспората.							
1.	Реализација на Проект за идентификување на процесот на креирање и одржување на бази на податоци за дијаспората ²		- Подготвен и усвоен Проект за креирање бази на податоци за дијаспората, со предлог -препораки	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	МНР, Агенција за иселеништво	Прв квартал 2020 година	Донација на ЕУ фонд (техничка поддршка)
2.	Континуирано мапирање на обемот, демографската структура (пол и возраст) и просторна разместеност на дијаспората	- Воспоставување на база на податоци врз основа на странски (пописи/бази на податоци на земјите на прием, Еуростат, Светска банка и др.) и домашни извори на податоци	- Креирана база на податоци -Годишни извештаи за промените во обемот, демографската структура и просторната разместеност на дијаспората	Врз основа на препораки на Проектот за бази на податоци за дијаспората	Врз основа на препораки на Проектот за бази на податоци за дијаспората	Континуирано	Буџет на Влада на РСМ
Специфична цел. 1.4.Создавање претпоставки за зголемен опфат на дијаспората во изборниот процес во делот на гласањето во странство, како битен предуслов за градење на довербата и унапредување на нејзината соработка со државата. Исход: Воспоставена правна рамка за зголемен опфат на дијаспората во изборниот процес во делот на гласањето во странство; Зголемени можности за олеснето и помасовно учество на дијаспората при гласањето во странство; Идентификувани можности за примена на алтернативни начини на гласање на дијаспората.							

² Во проектот треба да се дадат препораки за формирање на комплексна база на податоци за различни сегменти на дијаспората, нејзино воспоставување и континуирано одржување

1.	Изработка на Студија за унапредување на постапката за учество на дијаспората во изборниот процес во делот на гласањето во странство и согледување на можните алтернативни начини на гласање на дијаспората во странство (електронско гласање и др.)	- Консултативен процес со експерти, организации на дијаспората и граѓански организации од РСМ при изработката на Студијата	- Подготвена студија за унапредување на постапката на учество на дијаспората во изборниот процес во делот на гласањето во странство и можноста за примена на алтернативни начини на гласање на дијаспората, со предлог- препораки	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Министерство за правда	Прв квартал 2022 година	Буџет на Влада на РСМ и/или донации од странски извори
Специфична цел. 1.5. Континуирано информирање на дијаспората за актуелните состојби во Република Северна Македонија во функција на создавање предуслови за соработка при креирањето на владините политики за унапредување на состојбите во земјата и положбата на дијаспората. Исход: Креирана Стратегија за комуникација со дијаспората (Медиумско информирање на дијаспората; Координирано информирање на дијаспората преку веб-портали на државни институции; Збогатена содржина на информациите на дијаспората преку ДКП; Воспоставени функционални општински канцеларии за соработка со дијаспората).							
1.	Координирано и навремено информирање на дијаспората преку веб-портали на државни институции	Информирање на дијаспората преку веб- страниците на: - министерот во Владата на РСМ задолжен за дијаспора - МНР - Агенцијата за иселеништво	- Функционални веб-страници на министерот задолжен за дијаспора, МНР и Агенцијата за иселеништво - Воспоставен механизам за нивна меѓусебна размена на информации со организации на дијаспората	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	МНР, Агенција за иселеништво	Континуирано	Нема финансиски импликации
2.	Континуирано унапредување на информираноста на дијаспората преку македонските ДКП		- Воспоставен систем на ДКП за континуирано информирање на дијаспората	МНР, ДКП		Континуирано	Буџет на МНР
3.	Информирање на дијаспората преку општинските канцеларии за соработка со	- Отворање на општински канцеларии за соработка со дијаспората - Обуки на вработените во општинските канцеларии за	- Број на општински канцеларии за соработка со дијаспората - Реализирани обуки на вработените	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Општински канцеларии за соработка со дијаспората	Континуирано	Буџет на Влада на РСМ, Буџети на

	дијаспората	дијаспората					општини те
Специфична цел. 1.6. Олеснување и забрзување на постапките при издавање на патни исправи, лични документи и друга документација на дијаспората. Исход: Усвоена регулатива за олеснет пристап и забрзана постапка за добивање патни исправи, лични документи и друга документација на дијаспората; Создадени услови за техничко-електронско поврзување на ДКП со релевантни органи и институции на РСМ; Поедноставена постапка за издавање на лични и други документи на дијаспората; Воспоставени базни станици во ДКП за издавање на патни исправи и лични документи.							
1.	Измени на Законот за патните исправи на државјаните на РСМ и на подзаконските акти кои ја регулираат оваа материја		- Усвоени измени на Законот за патните исправи (објавено во „Службен весник“ на РСМ) - Усвоени подзаконски акти	МВР	МНР	Четврт квартал, 2019 година	Нема финансиски импликации
2.	Промени на постојната регулатива и техничко-електронско поврзување на ДКП со релевантни органи и институции на РСМ	- Усвојување на измени во законски и подзаконски акти - Спроведување на тендерска постапка во рамки на МВР за набавка на опрема	- Усвоени измени во законски и подзаконски акти (објавено во „Службен весник“ на РСМ) - Избран добавувач за изработка на патни исправи.	МВР	МНР	Четврт квартал, 2019 година	Буџет на МВР, Буџет на МНР
3.	Усогласување на регулативата во врска со издавање на патни исправи (пасоши) на дијаспората	- Информирање на дијаспората за овие конзуларни услуги преку веб-страниците на: министер задолжен за дијаспора, МНР - ДКП, Агенцијата за иселеништво, организациите на дијаспората	- Скратено време за издавање на лични и други документи на дијаспората	МВР	МНР	Четврт квартал, 2020 година/Прв квартал, 2021 година	Нема финансиски импликации
4.	Поставување на базни станици во ДКП за издавање на патни исправи и лични документи	- Воведување на базни станици преку договор за јавно-приватно партнерство	- Поставени базни станици во ДКП за издавање на патни исправи и лични документи	МВР	МНР	Четврт квартал, 2020 година/Прв квартал, 2021 година	Буџет на МВР, Буџет на МНР
Специфична цел. 1.7. Олеснување на пристапот на претставниците на дијаспората до социјално осигурување и намалување на административните препреки при трансфер на пензии. Исход: Зголемен опфат на дијаспората со договори за социјално осигурување и нивно континуирано унапредување; Подобрена имплементација на склучените билатерални договори и олеснет пристап на дијаспората за социјално осигурување; Формиран Центар за комуникација на МТСП и Меѓуресорско тело задолжено за размена на информации и постапување по конкретни предмети; Унапреден начин на известување и комуникација со дијаспората за прашања од областа на социјалното осигурување; Воспоставена јасна процедура за							

корисниците на пензија од/во РСМ; Зголемена ефикасност на администрацијата во Фондот на ПИОСМ.						
1.	1.1. Проширување на опфатот на земји на престој на дијаспората со билатерални договори за социјално осигурување	- Поднесување на предлог-иницијативи - Преговори со земјите на прием - Склучување на договори и административни спогодби	- Број на склучени нови билатерални договори за социјално осигурување на дијаспората во земјите на престој	МТСП	Фонд на ПИОСМ, МЗ, ФЗОСМ, АВРСМ	Нема финансиски импликации
	1.2. Ревидирање на постојните билатерални договори за социјално осигурување на дијаспората	- Преговори со земјите на прием за ревизија на постојните билатерални договори - Склучување на нови/анекс договори и/или административни спогодби	- Број на ревидирани билатерални договори за социјално осигурување на дијаспората - Број на склучени административни спогодби	МТСП	Фонд на ПИОСМ, МЗ, ФЗОСМ, АВРСМ	Нема финансиски импликации
2.	2.1.Формирање на Центар за комуникација на МТСП и други надлежни институции, задолжен за следење на примената на склучените билатерални договори за социјално осигурување на дијаспората		- Функционален Центар за комуникација на МТСП и надлежни институции за имплементацијата на склучените билатерални договори и соработка со дијаспората	МТСП	Фонд на ПИОСМ, МЗ, ФЗОСМ, АВРСМ	Бюџет на МТСП
	2.2. Имплементација на механизам за следење на реализацијата на склучените билатерални договори за		- Подготвени годишни извештаи за реализацијата на склучените договори за социјално осигурување на дијаспората - Подобрени процедури за трансфер на пензии и	МТСП	Фонд на ПИОСМ, МЗ, ФЗОСМ, АВРСМ	Нема финансиски импликации

	социјално осигурување на дијаспората		остварување на други социјални права				
3.	Воспоставување на <i>Меѓуресорско тело</i> на МТСП, Фонд на ПИОСМ, Агенција за иселеништво, задолжено за соработка, размена на информации, и постапување по конкретни предмети		- Број на предмети по кои е постапувано со помош на Меѓуресорското тело	МТСП	Фонд на ПИОСМ, МЗ, ФЗОСМ, Агенција за иселеништво	Трет квартал, 2020 година	Нема финансиски импликации
4.	4.1. Воспоставување пракса за редовно доставување на информации за дијаспората преку ДКП, за правата и обврските врз основа на социјално осигурување		- Континуирано доставување на информации до ДКП за правата и обврските на дијаспората врз основа на социјално осигурување	МТСП	Фонд на ПИОСМ, МНР, Агенција за иселеништво	Прв квартал, 2021 година	Нема финансиски импликации
	4.2. Унапредување на веб-страниците на МТСП, Фондот на ПИОСМ и ФЗОСМ во делот на информации за билатералните договори за социјално осигурување на дијаспората		- Ревидирана веб-страница на МТСП - Ревидирана веб-страница на Фондот на ПИОСМ - Ревидирана веб-страница на ФЗОСМ	МТСП	Фонд на ПИОСМ, ФЗОСМ	Втор квартал, 2021 година	Буџети на: МТСП, Фонд на ПИОСМ, ФЗОСМ
	4.3. Подготовка и донесување на јасна процедура за начинот на постапување на		- Усвоено упатство за начинот на постапување на Фондот на ПИОСМ во врска со потврдите за живот на лицата кои користат македонска пензија	МТСП	Фонд на ПИОСМ	Трет квартал 2020 година	Нема финансиски импликации

	Фондот на ПИОСМ во врска со потврдите за живот на граѓаните кои користат македонска пензија во странство и/или пензија од странство во РСМ		во странство и/или пензија од странство во РСМ				
5.	5.1. Воспоставување на <i>сектор во рамки на Фондот на ПИОСМ</i> , со јасно утврдени надлежности за постапување/решава ње на предмети/барања согласно меѓународните договори за социјално осигурување, исплата на пензии итн.		- Функционален <i>сектор во рамки на Фондот на ПИОСМ</i> , за постапување по договорите за социјално осигурување на дијаспората	МТСП	Фонд за ПИОСМ	Четврт квартал 2021 година	Буџет на ПИОСМ
	5.2. Имплементација на административни и организациски мерки за навремена обработка на барања, подготовка и проследување на барани податоци и информации, потврди и сл. за дијаспората врз основа на договори за социјално осигурување		- Воспоставени административни и организациски мерки за ефикасна реализација на договорите за социјално осигурување на дијаспората	МТСП	Фонд на ПИОСМ	Втор квартал 2021 година	Буџет на Фонд на ПИОСМ

	ВТОР СТОЛБ – ДИЈАСПОРАТА И ЕКОНОМСКИОТ РАЗВОЈ Стратешка цел 2: Воспоставување на економска соработка на државата и дијаспората во различни области, базирана на партнерство, еднакви можности и заемна корист						
	Специфична цел 2.1. Унапредување и промовирање на можностите за брз, безбеден и поевтин трансфер на девизните дознаки и создавање на претпоставки за нивно попродуктивно користење. Исход: Согледана можност за намалување на трошоците за трансфер на девизните дознаки преку официјални канали; Согледана потреба и преземени активности за евидентирање на дознаките во изворот (цел на дознака); Воведени комплементарни финансиски услуги и продукти на деловните банки за попродуктивно користење на девизните дознаки на дијаспората.						
1.	1.1. Анализа на можностите за намалување на трошоците за трансфер на девизните дознаки преку официјални канали	- Формирање на Работна група за реализација на анализата - Анализа на постојните состојби на трошоците за трансфер на девизните дознаки, со препораки за промени	- Подготвена анализа за постојните состојби на трошоците за трансфер на девизните дознаки, со препораки за промени	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Министерство за финансии, НБРСМ	Прв квартал 2020 година	Нема финансиски импликации
	1.2. Имплементација на препораките од анализата за намалување на трошоците за трансфер на девизните дознаки преку официјални канали	- Идентификување на потребата за законски измени - Усвоени законски измени - Информирање на дијаспората за намалените трошоци за трансфер на девизните дознаки преку официјални канали	- Усвоени законски измени и објавени во „Службен весник на РСМ“ - Реализирана информативна кампања за намалените трошоци за трансфер на девизните дознаки	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Министерство за финансии, НБРСМ	Трет квартал 2020 година	Нема финансиски импликации
2.	2.1. Утврдување на потребата за евидентирање на дознаките во изворот (цел на дознака)	- Анализа на Работната група за постојните состојби за евидентирање на дознаките во изворот, со препораки за промени	- Подготвена анализа на постојните состојби за евидентирање на дознаките во изворот, со препораки за промени	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Министерство за финансии, НБРСМ	Прв квартал 2021 година	Нема финансиски импликации
	2.2. Имплементација на препораките од анализата за потребата од евидентирање на дознаките во	- Идентификување на потребата за законски измени - Усвоени законски измени - Информирање на дијаспората за погодностите од евидентирање на дознаките во изворот (цел на	- Усвоени законски измени и објавени во „Службен весник на РСМ“ - Реализирана информативна кампања за погодностите од евидентирање на дознаките	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Министерство за финансии, НБРСМ	Трет квартал 2021 година	Нема финансиски импликации

	изворот (цел на дознака)	дознака)	во изворот (цел на дознака)				
Специфична цел 2.2. Создавање претпоставки за воспоставување соработка на институциите и бизнис секторот во Република Северна Македонија со претставници на дијаспората за трансфер на знаења и технологија во различни области. Исход: Креирана база на податоци за високообразовани кадри/стручњаци и бизнисмени од дијаспората од различни области/сектори; Воспоставена соработка на поединци/компаниии од дијаспората со државни институции и реалниот сектор во земјата.							
1.	Воспоставување на база на податоци за високообразовани кадри и стручњаци од дијаспората од различни области	- Реализација на проектот - Мапирање на високообразовани кадри и стручњаци од дијаспората од одделни области - Креирање на база на податоци (електронска платформа за мрежно поврзување) - Информирање на дијаспората и на јавноста во земјата за достапноста на базата на податоци	- Реализиран проект за мапирање на високообразовани кадри и стручњаци од дијаспората од одделни области - Воспоставена функционална база на податоци - Реализирана информативна кампања за базата на податоци	Агенција за иселеништво	МОН, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Втор квартал, 2021 година, Континуирано	Буџет на Влада на РСМ и/или донациј а од странски извори
2.	Реализација на проект - Идентификување на механизми за реализација на соработка со високообразовани кадри/стручњаци и бизнисмени од дијаспората од различни области/сектори	- Утврдување на механизми за воспоставување соработка на поединци од дијаспората со државните институции - Утврдување на механизми за воспоставување на соработка на поединци / компании од дијаспората со реалниот сектор - Воведување на материјални и нематеријални стимулации за ангажирање на високообразовани кадри и стручњаци од дијаспората	- Идентификувани механизми за воспоставување соработка со дијаспората - Реализирана соработка на поединци од дијаспората со државните институции - Реализирана соработка на поединци / компании од дијаспората со реалниот сектор	Кабинет на министер задолжен за дијаспора		Четврт квартал, 2021 година	Буџет на Влада на РСМ и/или донациј а од странски извори
Специфична цел 2.3. Осознавање на потребата за извоз на македонски производи во земји/подрачја со побројна дијаспора и создавање претпоставки за воспоставување на трговски врски на македонски компании и компании (дистрибутери) од дијаспората. Исход: Согледани потреби и можности за зголемен извоз на македонски производи во земји со побројна дијаспора (развој на т.н. „носталгична трговија“); Идентификувани деловни субјекти во областа на трговијата во целосна или делумна сопственост на претставници на дијаспората; Зголемена достапност на македонски производи во земјите на престој на дијаспората.							
1.	Реализација на Проект за согледување на потребите и можностите за извоз		- Подготвен проект за согледување на потребите и можностите за извоз на македонски производи, со предлог-препораки	Министерство за економија	Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија, Стопанска комора, Сојуз на	Втор квартал, 2020 година	Буџет на Влада на РСМ и/или донациј

	на македонски производи во подрачја со побројна дијаспора				стопански комори, Стопанска комора на северо-западна Македонија		а од странски извори
2.	Воспоставување на база на податоци за деловни субјекти во областа на трговијата, како претпоставка за развој на т.н. „носталгична трговија“	- Реализација на проектот - Мапирање на деловни субјекти во областа на трговијата во целосна или делумна сопственост на претставници на дијаспората и на извозници од РСМ (во пет земји со најбројна дијаспора) - Креирање на база на податоци - Информирање на дијаспората и на јавноста во земјата за достапноста на базата на податоци - Иницијативи за запознавање и вмрежување (вклучувајќи онлајн алатки и трговски саеми), на бизнисмените од Северна Македонија и од дијаспората во областа на трговијата	- Подготвен проект за мапирање на деловни субјекти во трговијата - Креирана база на податоци за деловни субјекти во областа на трговијата - Реализирана информативна кампања за базата на податоци - Реализирани иницијативи за запознавање и вмрежување на бизнисмени од Северна Македонија и од дијаспората во областа на трговијата	Министерство за економија	Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија, Стопанска комора, Сојуз на стопански комори, Стопанска комора на северо-западна Македонија, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Втор квартал, 2021 година	Буџет на Влада на РСМ и/или донациј а од странски извори
3.	Реализирање на обуки на македонски претпријатија за вмрежување со дијаспората со цел зголемување на извозот и отворање на нови пазари		- Реализирани обуки на македонски претпријатија за вмрежување со дијаспората во областа на трговијата - Пораст на извозот на македонски производи во земји / подрачја со побројна дијаспора	Меѓународна организација за миграции		Континуирано	Донациј а од странски извори
Специфична цел 2.4. Создавање претпоставки за поголема вклученост на бизнис-дијаспората во сите форми на инвестициски активности во земјата и поттикнување на соработка базирана на заемен економски интерес. Исход: Унапредени услови за инвестирање на дијаспората (усвоена дополнителна финансиска поддршка на државата, Формирање на <i>Бизнис совет за дијаспората</i>, креирани „one-stop shop“ канцеларии за поддршка и информирање и др.); Воспоставена база на податоци за бизнис-дијаспората; Согледани можности и создадени услови за реализација на проекти со јавно-приватно партнерство со дијаспората и за издавање на „обврзници за дијаспората“.							
1.	Имплементација на дополнителна финансиска поддршка од 10% за	- Промоција на измените во Законот за финансиска поддршка на инвестициите на РСМ (член 33) -Промовирање на можностите за	- Број и обем на нови директни инвестиции на дијаспората	Кабинет на заменикот на претседателот на Владата задолжен за економски прашања и за	Министерство за економија, кабинети на министри задолжени за привлекување на странски	Континуирано	Буџет на Влада на РСМ, Буџет на

	инвестициите од дијаспората	инвестирање на дијаспората преку организирање на различни форми на настани		координација со економските ресори	инвестиции, Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија, Кабинет на министер задолжен за дијаспора		Министерство за економија
2.	Формирање на <i>Бизнис совет за дијаспората</i> – составен од претставници на владини институции и претставници на дијаспората		Функционален <i>Бизнис совет за дијаспората</i>	Кабинет на министер задолжен за дијаспора		По усвојување на <i>Закон за дијаспора на Република Северна Македонија</i>	Нема финансиски импликации
3.	Креирани „one-stop shop” канцеларии за поддршка и информирање на потенцијалните инвеститори од дијаспората (на национално и на локално ниво)		- Креиран „one-stop shop” канцеларија за поддршка и инвеститорите од дијаспората на национално ниво - Број на креирани „one-stop shop” канцеларии за поддршка и инвеститорите од дијаспората на локално ниво	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	општини	Втор квартал, 2020 година, Континуирано	Буџет на Влада на РСМ, Буџети на општините
4.	Воспоставување на база на податоци за бизнис-дијаспората (бизнисмени од дијаспората од различни сектори), како претпоставка за развој на соработката со бизнис заедницата во РСМ	- Реализација на проектот - Мапирање на бизнисмени од дијаспората од различни сектори - Креирање на база на податоци (електронска платформа за мрежно поврзување) - Информирање на дијаспората и на јавноста во земјата за достапноста на базата на податоци - Реализација на проектот - Идентификување на механизми за реализација на соработка со бизнис дијаспората	- Подготвен проект за креирање бази на податоци за бизнис-дијаспората, со предлог-препораки - Воспоставена функционална база на податоци - Реализирана информативна кампања за базата на податоци - Утврдени механизми за реализација на соработка со бизнис-дијаспората	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	МНР, Агенција за иселеништво, Министерство за економија, Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија, Стопанска комора, Сојуз на стопански комори, Стопанска комора на северо-западна Македонија	Трет квартал, 2021 година, Континуирано	Буџет на Влада на РСМ и/или донација од странски извори
5.	5.1. Реализација на		- Подготвен проект за	Кабинет на министер	Кабинет на заменикот на	Прв квартал,	Буџет на

	Проект за согледување на можностите и на интересот за реализација на проекти со јавно-приватно партнерство со дијаспората		согледување на можностите и на интересот за реализација на проекти со јавно-приватно партнерство со дијаспората, со предлог- препораки	задолжен за дијаспора	претседателот на Владата задолжен за економски прашања и за координација со економските ресори, Министерство за економија, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	2022 година	Влада на РСМ и/или донациј а од странски извори
	5.2. Имплементација на препораките од проектот за можностите и интересот за реализација на проекти со јавно-приватно партнерство со дијаспората	- Идентификување на потребата за законски измени за реализација на проекти со јавно-приватно партнерство со дијаспората; - Усвоени законски измени; - Информирање на дијаспората за погодностите од реализација на проекти со јавно-приватно партнерство	- Усвоени законски измени и објавени во „Службен весник на РСМ“; - Реализирана информативна кампања за погодностите од реализација на проекти со јавно приватно партнерство	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Кабинет на заменикот на претседателот на Владата задолжен за економски прашања и за координација со економските ресори, Министерство за економија	Трет квартал 2022 година	Нема финанси ски имплика ции
6.	6.1. Реализација на Проектот за согледување на можностите и на интересот за издавање на „обврзници за дијаспората“ (со фокус на општински обврзници)		- Подготвен Проект за согледување на можностите и на интересот за издавање на „обврзници за дијаспората“, со предлог препораки	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Министерство за финансии, НБРСМ, ЗЕЛС, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Четврт квартал, 2020 година	Буџет на Влада на РСМ и/или донациј а од странски извори
	6.2. Имплементација на препораките од Проектот за согледување на можностите и на интересот за “обврзници за дијаспората” (со фокус на општински	- Идентификување на потребата за законски измени за издавање на „обврзници за дијаспората“; - Усвоени законски измени; - Информирање на дијаспората за погодностите од поседување на „обврзници за дијаспората“	- Усвоени законски измени објавени во „Службен весник на РСМ“; - Реализирана широка информативна кампања за погодностите од поседување на “обврзници за дијаспората”	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Министерство за финансии, ЗЕЛС	Прв квартал 2021 година	Нема финанси ски имплика ции

	обврзници)						
7.	Воспоставување на механизам за организирано делување на бизнис-дијаспората во привлекувањето на странски инвеститори		- Усвоен механизам за организирано делување на дијаспората за привлекување на СДИ - Број на нови СДИ реализирани со помош на бизнис-дијаспората	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Кабинети на министри задолжени за привлекување на странски инвестиции, Агенција за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Северна Македонија	Прв квартал 2020 година	Нема финансиски импликации
Специфична цел 2.5. Поттикнување на дијаспора туризмот во Република Северна Македонија преку зголемување на туристичката понуда и соработка со дијаспората во областа на инвестициите во туризмот и промотивните активности. Исход: Континуиран пораст на дијаспора туризмот преку воспоставени нови авионски линии и организирани промотивни туристички пакети; Воспоставена соработка со дијаспората во областа на инвестициите и промотивните активности во туризмот.							
1.	Организирање на промотивни туристички пакети „Diaspora Visit“		- Реализирани промотивни туристички пакети „Diaspora Visit“ - Број на посетители од дијаспората	Агенција за промоција и поддршка на туризмот	Министерство за економија, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Континуирано	Буџет на Влада на РСМ, Агенција за промоција и поддршка на туризмот
2.	Организирање на туристички пакети во делот на културниот туризам за групна посета на младите од дијаспората	- Креирање на програми за алтернативен и културен туризам за младите од дијаспората (посети на културни настани, фестивали, значајни археолошки локалитети и историски места, и сл.)	- Број на креирани туристички пакети за младите - Број на реализирани туристички пакети за групна посета на младите од дијаспората - Број на посетители од дијаспората	Агенција за промоција и поддршка на туризмот	Министерство за економија, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Континуирано	Буџет на Влада на РСМ, Агенција за промоција и поддршка на туризмот
3.	Воспоставување на авионски линии за дестинации со		- Продолжување на политиката на субвенционирање на	Министерство за транспорт и врски		Континуирано	Буџет на Министерството за

	побројна дијаспора - субвенционирани нискобуџетни летови		нискобуџетни летови - Нови авионски линии за дестинации со побројна дијаспора				транспорт и врски
4.	Согледување на можности и создавање на претпоставки за инвестирање на дијаспората во областа на туризмот	- Реализација на проект - Идентификување на можности за инвестирање на дијаспората во областа на туризмот - Имплементација на препораките на проектот	- Подготвен проект со предлог препораки - Реализирани препораки на проектот - Зголемен обем на нови инвестиции на дијаспората во областа на туризмот	Министерство за економија	Агенција за промоција и поддршка на туризмот	Четврт квартал, 2020 година	Буџет на Влада на РСМ и/или донација од странски извори
5.	Идентификување на можностите за поголемо учество на организациите на дијаспората во промотивни активности на македонскиот туризам во земјите на престој	- Реализација на проект - Идентификување на механизми за поактивна вклученост на организациите на дијаспората во промотивните активности во туризмот	- Утврдени механизми за вклучување на организациите на дијаспората во промотивни активности во туризмот - Број на организации на дијаспората вклучени во промотивни активности во туризмот	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Министерство за економија, Агенција за промоција и поддршка на туризмот	Континуирано	Буџет на Влада на РСМ и/или донација од странски извори
Специфична цел 2.6. Континуирано унапредување на соработката на Република Северна Македонија со дијаспората во областа на филантропските придонеси. Исход: Формиран филантропски фонд на дијаспората за социјални иновации; Усвоени даночни и административни олеснувања за филантропски придонеси.							
1.	Реализација на проект за согледување на можностите за формирање на <i>Филантропски фонд на дијаспората за социјални иновации</i>	- Изработка на проект со предлог-препораки - Утврдување на потреба и реализација на законски измени - Формирање на <i>Филантропски фонд на дијаспората за социјални иновации</i> - Утврдени механизам за сведување на минимум на злоупотребите поврзани со филантропските придонеси.	- Подготвен Проект со предлог-препораки - Усвоени законски измени за формирање на Филантропски фонд на дијаспората објавени во „Службен весник на РСМ“ - Функционален <i>Филантропски фонд на дијаспората за социјални иновации</i>	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Министерство за економија, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Прв квартал, 2021 година	Проект финансиран од меѓународна организација
2.	Согледување на актуелната состојба и можностите за	- Реализација на проект – Идентификување на можностите и потребата за законски измени за	- Реализација на утврдените препораки	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Министерство за финансии, Министерство за економија, Царинска	Трет квартал, 2020 година	Нема финансиски

	даночно ослободување на донации од дијаспората	даночно ослободување на донациите од дијаспората			управа на РСМ		импликации
	ТРЕТ СТОЛБ - ОБРАЗОВАНИЕ, НАУКА И МЛАДИ Стратешка цел 3: Проширување на соработката со дијаспората во областа на образованието, науката и младите.						
	Специфична цел 3.1. Унапредувањето на условите и проширување на можностите за изучување на мајчиниот јазик на децата на граѓаните на Република Северна Македонија во странство и континуиран пораст на нивниот опфат во дополнителната настава. Исход: Создадени услови за континуиран пораст на опфатот на децата во дијаспората во дополнителна настава на мајчин јазик - реализирана информативна кампања за наставата по мајчин јазик во дијаспората, ревидирање на постојните и склучување на нови договори со земјите на престој во областа на образованието на децата, обезбедени просторни и други услови за реализација на настава, зголемен број на наставници по мајчин јазик во странство, обезбедени квалитетни наставни планови / програми и дидактички материјал, воспоставени функционални платформи за он-лајн курсеви, апликации и други дигитални алатки за изучување на мајчин јазик.						
1.	Информирање / промоција на наставата по мајчин јазик за децата во дијаспората, како претпоставка за зачувување на културниот идентитет		- Годишен пораст од 5% на опфатени ученици во дијаспората во дополнителна настава на мајчин јазик	МОН	Кабинет на министер задолжен за дијаспора, МНР, Агенција за иселеништво, ДКП	Континуирано	Буџет на МОН, МНР, Агенција за иселеништво
2.	Континуирано проширување на можностите за реализација на дополнителна настава на мајчин јазик за децата во дијаспората	- Унапредување на постојната соработка со земјите на престој со кои се склучени договори во областа на образованието на децата во дијаспората - Склучување на нови договори за соработка со земјите на престој во областа на образованието на децата во дијаспората	- Број на ревидирани договори во областа на образованието на децата во дијаспората - Број на нови договори за соработка во областа на образованието на децата во дијаспората	МОН	Кабинет на министер задолжен за дијаспора, МНР, ДКП, Агенција за иселеништво	Континуирано	Буџет на МОН, МНР
3.	Создадени просторни и други услови / ресурси за реализација на наставата на мајчин јазик за децата во дијаспората		- Земји на престој во кои се обезбедени просторни и други услови/ ресурси за реализација на наставата на мајчин јазик за децата во дијаспората	МОН	Кабинет на министер задолжен за дијаспора, МНР, ДКП, Агенција за иселеништво	Континуирано	Буџет на МОН, МНР

4.	Зголемување на бројот на наставници по мајчин јазик за реализација на наставата за децата во дијаспората		- Годишен пораст на број на наставници за 20% за реализација на наставата по мајчин јазик за децата во дијаспората	МОН	МНР, ДКП, Агенција за иселеништво	Континуирано	Буџет на МОН, МНР
5.	Обезбедување на квалитетни наставни планови / програми и дидактички материјал за реализација на наставата по мајчин јазик на децата во дијаспората	- Унапредување на наставните планови и програми (отстранување на идентификувани слабости) за наставата по македонски мајчин јазик за децата во дијаспората - Креирање на наставни планови и програми за мајчин јазик за учениците од други заедници (по предметот Албански, Турски и Српски јазик) и за македонски јазик за децата од другите заедници во дијаспората - Обезбедување на дидактички материјали за наставниците по мајчин јазик	- Број на ревидирани наставни планови и програми за наставата по мајчин јазик во дијаспората - Усвоени наставни планови и програми за мајчин јазик на албански, турски и српски јазик - Усвоени наставни планови и програми за македонски јазик за децата од другите заедници во дијаспората - Обезбедени дидактички материјали за наставниците по мајчин јазик во дијаспората	МОН	БРО, МНР, Агенција за иселеништво, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	2019-2020 година, Континуирано	Буџет на МОН, МНР
6.	Обезбедување на пристап до современи методи (он-лајн курсеви, апликации и други дигитални алатки) за изучување на мајчиниот јазик и негова промоција во дијаспората	- Креирање нови платформи за изучување на мајчиниот јазик и култура преку он-лајн курсеви, апликации и други дигитални алатки - Промоција на платформите за он-лајн изучување на мајчиниот јазик и култура и на нивната достапност за корисниците во дијаспората	- Воспоставени функционални платформи за он-лајн курсеви, апликации и други дигитални алатки за изучување на мајчин јазик во дијаспората - Број на корисници на платформите за он-лајн изучување на мајчиниот јазик во одделни земји на прием	МОН	БРО, МНР, Агенција за иселеништво, Кабинет на министер задолжен за дијаспора, МИОА	2019-2023 година, Континуирано	Буџети на надлежни институции, Јавно-приватни партнерства, донација од странски извори
Специфична цел 3.2. Континуирано унапредување на можностите за вклучување на децата и младите од дијаспората во основното, средното и високото образование во							

	Република Северна Македонија, како и за развивање на механизми и пракса за зголемена мобилност на учениците и студентите. Исход: Воспоставена евиденција на ученици / студенти од дијаспората во Република Северна Македонија; Создадени услови за зголемување на бројот на ученици / студенти од дијаспората во Република Северна Македонија; Зголемен број на ученици и студенти од дијаспората кои учествуваат во образовни програми за мобилност во Република Северна Македонија.						
1.	Воспоставување евиденција за бројот на запишани и завршени (дипломирани) ученици / студенти од дијаспората во Северна Македонија и нејзино споделување со МОН, ДЗС, Кабинет на министерот за дијаспора	- Креирање евиденција за бројот на запишани и завршени ученици од дијаспората - Креирање евиденција за бројот на запишани и дипломирани студенти од дијаспората	- Воспоставена евиденција на запишани и завршени ученици од дијаспората во Северна Македонија - Воспоставена евиденција на запишани и дипломирани студенти од дијаспората во Северна Македонија	МОН	БРО, ЦСОО, ДЗС, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	2020 - 2023 година, Континуирано	Нема финансиски импликации
2.	Подготовка на програма за организирање на индивидуална или групна дополнителна настава на мајчин јазик и надоместување на знаење од одредени наставни предмети за децата од дијаспората кои се вратиле во земјата	- Подготовка на програма за организирање на индивидуална или групна дополнителна настава на мајчин јазик - Подготовка на програма за организирање на индивидуална или групна дополнителна настава за надоместување на знаење од одредени наставни предмети	- Усвоена програма за организирање на индивидуална или групна дополнителна настава на мајчин јазик - Усвоена програма за организирање на индивидуална или групна дополнителна настава за надоместување на знаење од одредени наставни предмети	МОН	БРО	2020 - 2023 година, Континуирано	Нема финансиски импликации
3.	Обука на наставниот кадар и стручните служби за работа со ученици / студенти од дијаспората (преку БРО и ЦСОО)		- Број на реализирани обуки за наставници и стручни кадри за работа со ученици од дијаспората - Број на реализирани обуки за професори и стручни кадри за работа со студенти од дијаспората	МОН	БРО, ЦСОО	2020 - 2023 година, Континуирано	Буџет на МОН

4.	Промоција и реализација на програмите Erasmus +, Erasmus Mundus и други програми во средните училишта и високообразовните институции во РСМ за поголема мобилност на младите од дијаспората		- Број на ученици од дијаспората кои учествуваат во образовни програми за мобилност во Северна Македонија - Број на студенти од дијаспората кои учествуваат во образовни програми за мобилност во Северна Македонија	МОН	Национална агенција за европски образовни програми и мобилност, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	2020 - 2023 година, Континуирано	Нема финансиски импликации
5.	Промоција и реализација на програми за мобилност на јавни и приватни училишта и факултети, кои имплементираа програми за мобилност на млади од дијаспората		- Бројот на домашни образовни институции кои реализираат европски програми за мобилност - Број на ученици и студенти од дијаспората кои учествуваат во европски програми за мобилност во РСМ	МОН	Национална агенција за европски образовни програми и мобилност, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	2020 - 2023 година, Континуирано	Нема финансиски импликации
6.	Реализација на заеднички проекти на македонски училишта и училишта во земји на престој во кои учат млади од дијаспората преку Erasmus+ платформата eTwinning.net.		- Број на реализирани заеднички проекти на македонски училишта и училишта во земји на престој во кои учат млади од дијаспората преку Erasmus+ платформата eTwinning.net. - Број на ученици кои учествуваат во образовни програми за мобилност	МОН	Кабинет на министер задолжен за дијаспора, организации на дијаспората	2020 - 2023 година, Континуирано	Нема финансиски импликации
Специфична цел 3.3. Креирање на платформа за вмрежување на научната дијаспора и научните кадри во Република Северна Македонија, како претпоставка за нејзино вклучување во високото образование и при реализација на заеднички научно-истражувачки проекти во различни области. Исход: Формиран Центар за дијаспора; Воспоставена база на податоци за научници од дијаспората во различни области; Континуирано проширување на соработката на научната дијаспора и на научните кадри во Северна Македонија во образовниот процес и при реализација на заеднички научни проекти.							
1.	Иницијатива и		-Реализирана анализа за	Кабинет на министер	Интеруниверзитетска	Четврт квартал,	Буџет на

	анализа на можноста за Формирање <i>Центар за дијаспора</i> (во рамки на високообразовна институција на државен универзитет)		можноста за Формирање Центар за дијаспора	задолжен за дијаспора	конференција, МОН, Одбор за акредитација и евалуација во високото образование, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	2020/2021 година	МОН и донациј а од странски извори
2.	Воспоставување на база на податоци за научници од дијаспората во различни области	- Реализација на проектот - Мапирање на научници од дијаспората од одделни области - Креирање на база на податоци (електронска платформа за мрежно поврзување) - Информирање на дијаспората и на јавноста во земјата за достапноста на базата на податоци	- Реализиран проект за мапирање на научници од дијаспората од одделни области - Воспоставена функционална база на податоци - Реализирана информативна кампања за базата на податоци	Агенција за иселеништво	МОН, МНР, Кабинет на министер задолжен за дијаспора	Втор квартал, 2021 година, Континуирано	Буџет на Влада на РСМ и/или донациј а од странски извори
3.	Воспоставување на соработка на научната дијаспора и на научните кадри во Северна Македонија во образовниот процес и при реализација на заеднички научни проекти	- Зголемување на бројот на визитинг професори од дијаспората кои предавале на високообразовни институции во Северна Македонија - Зголемување на бројот на визитинг професори од Северна Македонија кои предавале на високообразовни институции во земји на престој во дијаспората - Реализација на заеднички истражувачки проекти на научници од Северна Македонија и од дијаспората	- Број на визитинг професори од дијаспората кои предавале на високообразовни институции во Северна Македонија - Број на визитинг професори од Северна Македонија кои предавале на високообразовни институции во земјите на престој во дијаспората - Број на реализирани заеднички истражувачки проекти на научници од Северна Македонија и од дијаспората	МОН	Кабинет на министер задолжен за дијаспора МИОА	2021-2023 година, Континуирано	Нема финанси ски имплика ции
	Специфична цел 3.4. Создавање можности за зголемена комуникација и соработка на младите од дијаспората и од Република Северна Македонија, како и нивен почест престој во земјата, како претпоставка за зачувување на државниот и културниот идентитет. Исход: Зголемена мобилност и соработка на младите од Северна Македонија и дијаспората; Креирани и реализирани програми за летна пракса и волонтерство за млади од дијаспората; Креирани и реализирани програми за неформално образование на младите од дијаспората; Воспоставен <i>Младински клуб на дијаспората</i> како советодавно тело.						
1.	Зголемување на	- Подобрена промоција и	- Број на млади од земјата и	МОН	Кабинет на министер	2019-2023	Буџети

	мобилноста и на соработката на младите од Северна Македонија и дијаспората	поддршка на постојните програми за мобилност и размена на младите од дијаспората - Зголемена видливост и користење на EURODESK за промоција на мобилноста во Северна Македонија	од дијаспората учесници во програми за мобилност		задолжен за дијаспора, Национална агенција за европски образовни програми и мобилност, Агенција за млади и спорт	година, Континуирано	на: МОН, Влада на РСМ, Агенција за млади и спорт, Национална агенција за европски образовни програми и мобилност, граѓански организации од Северна Македонија
2.	Воспоставена програма за летна пракса и волонтерство за младите од дијаспората	- Креирање на програми за летна пракса и волонтерство за млади од дијаспората во јавните институции - Воспоставување на програма за волонтерство и пракса на младите од дијаспората во соработка со граѓански организации од РСМ	- Креирани програми програма за летна пракса и волонтерство - Реализирани програми програма за летна пракса и волонтерство - Број на учесници во програмите за летна пракса и	Кабинет на министер задолжен за дијаспора	МНР, МВР, Агенција за млади и спорт	2019-2023 година, Континуирано	Буети на: Влада на РСМ, МНР, МВР, Агенција

			волонтерство во јавните институции и во соработка со граѓански организации				за млади и спорт, граѓански организации
3.	Воспоставени програми за неформално образование на младите од дијаспората во Северна Македонија преку – школи, конференции, онлајн конфереции, врсничка едукација и други алатки	- Креирање на програми за неформално образование на младите од дијаспората - Реализирање на програми за неформално образование на младите од дијаспората	- Број на креирани програми за неформално образование - Број на реализирани програми за неформално образование - Број на учесници во програмите за неформално образование - Вклучени граѓански организации	МОН	Кабинет на министер задолжен за дијаспора, Агенција за млади и спорт	2019-2023 година, Континуирано	Буџети на: Влада на РСМ, МОН, Агенција за млади и спорт, граѓански организации
4.	Формирање, поддршка и вклучување преку настани и средби на клуб на успешни млади од дијаспората во различни области, како советодавно тело за институциите, креирање на политики, врска меѓу младите од Северна Македонија и дијаспората	- Формирање на <i>младински клуб на дијаспората</i> - Вклучување на <i>младинскиот клуб на дијаспората</i> како советодавно тело за институциите и креирање на политики - Реализација на заеднички активности на клубот на млади од дијаспората и младинските организации во Северна Македонија	- Воспоставен <i>младински клуб на дијаспората</i> како советодавно тело - Број на реализирани активности во Северна Македонија и во странство во кои учествувал младинскиот клуб - Остварена соработка помеѓу клубот на млади од дијаспората и младинските организации во Северна Македонија	Иницијатива на Кабинет на министер задолжен за дијаспора	МОН, Национална агенција за европски образовни програми и мобилност, Агенција за млади и спорт, Клуб за младински прашања и политики при Собрание на РСМ	2019-2023 година, Континуирано	Буџет на Влада на РСМ, Буџет на МОН

	ЧЕТВРТ СТОЛБ – КУЛТУРНИ ВРСКИ, КУЛТУРЕН ИДЕНТИТЕТ И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО Стратешка цел 4. Воспоставување и проширување на културните врски со дијаспората во различни области за зачувување на културниот идентитет и културното наследство.						
	Специфична цел. 4.1. Унапредување на можностите за зголемување на бројот на културни настани за дијаспората во различни области, во земјите на престој и во Република Северна Македонија. Исход: Воспоставена посебна <i>Годишна програма за културата за дијаспората</i> во Министерството за култура; Проширена мрежа на културно-информативни центри (КИЦ) на РСМ во странство; Отворени нови <i>културни катчиња</i> во населени места со поголема концентрација на наши граѓани во странство; Отворени <i>едукативни сервис</i> (атељеа, студија и сл.) за учење на традиционални и современи вештини на дијаспората, со помош на мајстори (занаетчии) од Северна Македонија.						
1.	1.1. Воспоставување на <i>Годишната програма за култура за дијаспората</i> во Министерството за култура		- Усвоен буџет за Годишната програма за култура за дијаспората - Објавен конкурс за <i>Годишната програма за култура за дијаспората</i> - Усвојување на <i>Годишната програма за култура за дијаспората</i>	Министерство за култура		Прв квартал, 2020 година	Буџет на Министерство за култура
	1.2. Имплементирање на <i>Годишната програма за култура за дијаспората</i> во Министерството за култура	- Реализација на проекти на Годишната програма за култура во Република Северна Македонија - Реализација на проекти на Годишната програма за култура во дијаспората	- Број на реализирани проекти во Република Северна Македонија во различни области на културата - Број на реализирани проекти во дијаспората во различни области на културата	Министерство за култура		Континуирано, 2019-2023 година	Буџет на Министерство за култура
2.	Континуирано отворање на нови културно-информативни центри (КИЦ) на Република Северна Македонија во странство		- Број на нови културно-информативни центри (КИЦ) на Република Северна Македонија во странство - Реализирани годишни програми на културните центри на РСМ во светот	Министерство за култура	Сектор за меѓународна соработка и соработка со УНЕСКО	Континуирано, 2019-2023 година	Буџет на Министерство за култура, Сектор за меѓународна

							соработка и соработка со УНЕСКО
3.	Континуирано отворање на културни катчиња во населени места со поголема концентрација на граѓани на РСМ во странство		- Број на нови културни катчиња во населени места со поголема концентрација на граѓани на РСМ во странство	МНР - ДКП		Континуирано, 2019-2023 година	Буџет на МНР
4.	Формирање на едукативни сервиси (атељеа, студија и сл.) во културните катчиња за учење на традиционални и современи вештини, со помош на мајстори (занаетчии) од РСМ		- Број на функционални едукативни сервиси (атељеа, студија и сл.) за учење на традиционални и современи вештини на дијаспората	Министерство за култура		Континуирано, 2019-2023 година	Буџет на Министерство за култура
Специфична цел. 4.2. Зголемување на промоцијата на културата и културното наследство на Северна Македонија пред дијаспората и на творбите и уметниците од дијаспората во земјата. Исход: Зголемен број на културни настани за дијаспората во организација на македонските ДКП и на Агенцијата за иселеништво (во Северна Македонија и во странство); Развој на културниот плурализам преку унапредување на институционална соработка со дијаспората; Зајакнати културни врски со дијаспората, со фокус на одделни иселенички заедници; Зголемена медиумска покриеност на дијаспората во областа на културата.							
1.	Континуирано зголемување на бројот на културни настани за дијаспората во организација на		- Број на реализирани културни настани за дијаспората во различни области - Број на градови каде се одржани културни настани	МНР - ДКП		Континуирано, 2019-2023 година	Буџет на МНР, Буџет на Министерство за култура

	македонските ДКП						
2.	Континуирано проширување на програмата за култура на Агенцијата за иселеништво		- Број на реализирани проекти на Агенцијата за иселеништво во различни области на културата, во дијаспората и во РСМ	Агенција за иселеништво		Континуирано, 2019-2023 година	Буџет на Агенција за иселеништво
3.	Реализација на програми и проекти за унапредување на европските перспективи на македонската култура со поддршката и соработката на уметници, културни експерти и менаџери од дијаспората	- Организација на културни манифестации во различни области: - музејска дејност - книжевно творештво - музичко-сценска дејност - уметност, дизајн, архитектура - театарска и филмска уметност и др.	- Број на реализирани програми - Број на реализирани проекти	Министерство за култура	МНР, Агенција за иселеништво	Континуирано, 2019-2023 година	Буџети на: Министерство за култура, Агенција за иселеништво, меѓународни фондови
4.	Реализација на поврзани годишни програми за култура - ротирачки градови на културата во дијаспората и во Северна Македонија со утврдена годишна програма на културни настани	- Креирање дивергентна културна програма за зајакнување на двонасочните културни врски меѓу Северна Македонија и дијаспората - Имплементација на проекти во доменот на современата култура и традиционалните форми на културата	- Усвоени годишни програми за културата - ротирачки градови на културата во дијаспората и во Северна Македонија - Број на реализирани проекти во областа на современата и традиционалните форми на културата	Министерство за култура	Агенција за иселеништво, ДКП	Континуирано, 2019-2023 година	Министерство за култура (900.000 денари годишно), меѓународни фондови
5.	Континуирано	- Споделени информации за	- Континуирано споделување	Кабинет на министер	Министерство за култура,	Континуирано,	Нема

	унапредување на медиумската покриеност на дијаспората во областа на културата	културни настани во земјата и во дијаспората преку веб-страниците на: Министерство за култура, министер задолжен за дијаспора, МНР, Агенција за иселеништво - Емисии од областа на културата на МРТ	на информации за културни настани во земјата и во дијаспората преку веб-страницы - Континуирано споделување на информации за културни настани преку МРТ	зadolжен за дијаспора	МНР, Агенција за иселеништво, МРТ	2019-2023 година	финансиски импликации
Специфична цел. 4.3. Создавање претпоставки за проширување на соработката, вмрежување и воспоставување на партнерства на институции, организации и поединци од земјата и од дијаспората во различни области на културата. Исход: Креирана база на податоци за културни работници и уметници од дијаспората, како претпоставка за проширување на соработката, вмрежување и воспоставување на партнерства во различни области; Создадени претпоставки за соработка, вмрежување и партнерство на институции, организации и поединци од земјата и од дијаспората за реализација на заеднички проекти во областа на културата.							
1.	Воспоставување на база на податоци за културни работници и уметници од дијаспората од различни области на културата	- Реализација на проектот - Мапирање на културни работници и уметници од дијаспората од одделни области - Креирање база на податоци (електронска платформа за мрежно поврзување) - Информирање на дијаспората и на јавноста во земјата за достапноста на базата на податоци	- Реализиран проект за мапирање на културни работници и уметници од дијаспората од одделни области - Воспоставена функционална база на податоци - Реализирана информативна кампања за базата на податоци	Министерство за култура	МНР, Агенција за иселеништво	Прв квартал, 2021 година, Континуирано	Буџет на Влада на РСМ и/или донација од странски извори
2.	Реализација на проектот - Идентификување на механизми и форми за реализација на соработка и можности за вмрежување и партнерство на институции, организации и поединци од земјата	- Утврдување на механизми и форми на соработка реализација на заеднички културни настани - Согледување на можности за вмрежување и воспоставување на партнерства при реализација на заеднички културни настани	- Утврдени механизми и форми на соработка за реализација на заеднички културни настани - Идентификувани можности за вмрежување и воспоставување на партнерства за реализација на заеднички културни настани	Министерство за култура		Прв квартал, 2021 година	Меѓународни фондови

	и од дијаспората во различни области на културата						
3.	Имплементација на заеднички проекти базирани за соработка, вмрежување и партнерство на институции, организации и поединци од земјата и од дијаспората во различни области на културата	- Реализирање на заеднички проекти во доменот на современата култура (театар, ликовна уметност, визуелни уметности и дизајн и др.) и традиционални форми на културата (музика и танци, обичаи, празници, занаети, филмска дејност и др.).	- Број на реализирани заеднички проекти базирани за соработка, вмрежување и партнерство во доменот на современата култура и традиционални форми на културата	Министерство за култура	Агенција за иселеништво	Континуирано, 2020-2023 година	Буџети на надлежни институции во РСМ, меѓународни фондови
Специфична цел. 4.4. Проширување на можностите за зачувување на јазичното наследство и промоција на јазичната култура во дијаспората. Исход: Зголемен опфатот на младите од дијаспората во школи (кампови) по мајчин јазик збогатени со културно-едукативни програми; Зголемен број на јазични центри (лекторати) во дијаспората.							
1.	Континуирано зголемување на опфатот на младите од дијаспората во школи (кампови) по мајчин јазик	- Проширување на активностите на Летниот камп по македонски јазик и култура „Ја сакам Македонија“ - Воспоставување на летни кампови (школи) по мајчин јазик, збогатени со културно-едукативни програми, за младите во дијаспората во земји на престој со побројна дијаспора	- Број на млади од дијаспората кои учествувале во летни кампови - Број на млади од дијаспората кои учествувале на летни кампови (школи) по мајчин јазик во земјите на престој	МНР, Агенција за иселеништво		Континуирано, 2019-2023 година	Буџети на МНР, Агенција за иселеништво
2.	Заживување на постојните и отворање на нови јазични центри - лекторати во дијаспората во соработка со	- Заживување на постојните јазични центри (лекторати) во дијаспората - Отворање на нови јазични центри (лекторати) во дијаспората	- Број на функционални постојни јазични центри (лекторати) во дијаспората - Број на нови јазични центри (лекторати) во дијаспората	Иницијатива на Кабинет на министер задолжен за дијаспора	МНР, Агенција за иселеништво	Континуирано, 2019-2023 година	УКИМ, Министерство за образование и наука, Агенција

	надлежните институции во РСМ						за иселеништво
Специфична цел. 4.5. Унапредување на соработката меѓу државата и дијаспората во областа на издавачката и библиотечната дејност. Исход: Зголемена поддршка на литературното творештво на дијаспората; Зголемена достапност на литературни творби на автори од земјата и од дијаспората до што поширока читателска публика во Северна Македонија и во земјите на престој.							
1.	Поддршка на литературното творештво на претставниците на дијаспората за зачувување на јазичното наследство и јазичната култура на дијаспората	Објавување на книги, монографии, збирки на поезија и др.	- Број на објавени книги, монографии, збирки на поезија и др. на претставниците на дијаспората	Министерство за култура	Агенција за иселеништво	Континуирано, 2019-2023 година	Буџети на Министерство за култура, Агенција за иселеништво
2.	Континуирано унапредување на соработката во библиотечната дејност помеѓу државата и дијаспората - размена на публикации		- Број на разменети книги, монографии, збирки на поезија и др. меѓу Национална и универзитетска библиотека и други библиотеки од РСМ и библиотеки на организации / здруженија, клубови, црковни општини, книжевни друштва од дијаспората.	Министерство за култура	Национална и универзитетска библиотека и други библиотеки во РСМ	Континуирано, 2019-2023 година	Нема финансиски импликации